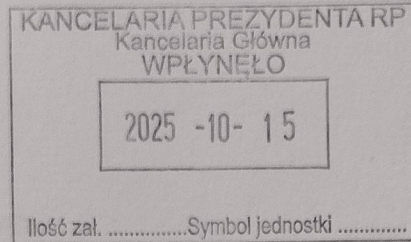

Warszawa, dnia 15.10.2025r.

Stowarzyszenie Strzelecko Kolekcjonerskie „Trzy Twierdze”

Złotno 6, 57-340 Duszniki Zdrój

Zwierzchnik Sił Zbrojnych - Prezydent RP

Prezes Rady Ministrów RP

Marszałek Sejmu RP

Marszałek Senatu RP

Minister Obrony Narodowej

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Wniosek o pilne podjęcie inicjatywy ustawodawczej

Szanowni Państwo,

jako osobom, na barkach których spoczywa zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli, bez wątpienia nie umknęło Państwu uwadze, że Polska Policja nie dysponuje zasobem rezerw osobowych. Stanowi to bardzo poważny problem, szczególnie w razie konfliktu zbrojnego, jak też innych zagrożeń bezpieczeństwa publicznego o nadzwyczajnym natężeniu. Rodzi to uzasadnioną obawę, że Państwo Polskie, w sytuacjach nadzwyczajnych nie będzie w stanie dostatecznie zabezpieczyć Polaków przed przestępczością, napadami, gwałtami i rabunkami, które zazwyczaj towarzyszą np. konfliktom zbrojnym (choćby skutek tzw. maruderstwa). Uważamy, że w takiej, nadzwyczajnej sytuacji istnieje realna groźba, że Polska Policja nie zdoła wykonywać swych zadań z uwagi na ograniczenia kadrowe, szczególnie brak rezerw.

Zwracamy się zatem z wnioskiem o pilne podjęcie inicjatywy ustawodawczej, której celem będzie ubranie w ramy prawne gotowości wsparcia Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli legalnie posiadających broń palną. Załączamy propozycję ochotniczego wykorzystania postawy patriotycznej i propaństwowej legalnych posiadaczy broni, ich wiedzy i doświadczenia do wsparcia Policji na wypadek wojny.

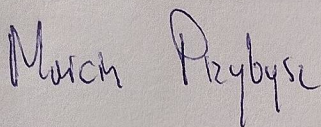
Uważamy, że jednym z podstawowych zadań Państwa jest zapewnienie obywatelom prawa do obrony rodzin. Jest to także najpełniejsza forma realizacji idei państwa obywatelskiego i istotny element odporności Państwa. **Można to uczynić poprzez zagwarantowanie prawa do posiadania broni na mocy wydanych pozwoleń w razie wojny lub zagrożeń wewnętrznych.** Dlatego wnioskujemy o ustawowe zabezpieczenie legalnych posiadaczy broni i wykorzystanie ich potencjału w tworzeniu odporności Państwa. Równolegle przestrzegamy przed bardzo groźnymi i skrajnie nieodpowiedzialnymi decyzjami motywowanymi jedynie ideologicznie, które mogłyby skutkować nie tylko zaprzepaszczeniem istniejącego potencjału, lecz wręcz postawieniem Polaków przeciwko sobie w razie wojny i wewnętrznych zagrożeń.

Prosimy o zapoznanie się z naszym wnioskiem i załącznikiem oraz umożliwienie nam przedstawienia naszego stanowiska w możliwie najkrótszym czasie. Wojna w Ukrainie, ataki na polską granicę, sabotaże i naloty dronów powodują, że obywatele oczekują aktywności i lojalności Państwa oraz realizacji prawa do obrony polskich rodzin. Prosimy zauważyć, że Konwencje Genewskie podpisane przez Polskę obejmują ochroną ludność spontanicznie chwytającą za broń i tworzącą uzbrojone oddziały zwane Militia.

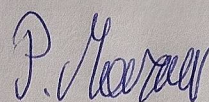
Bardzo prosimy o umożliwienie spotkania i przedstawienia naszego wniosku i propozycji wsparcia Policji oraz zagwarantowania Polakom prawa do legalnie posiadanej broni w razie wojny lub zagrożeń wewnętrznych.

Z poważaniem

Marcin Przybysz
Prezes SSK Trzy Twierdze

ppor.rez. Paweł Moszner
Inicjator wniosku

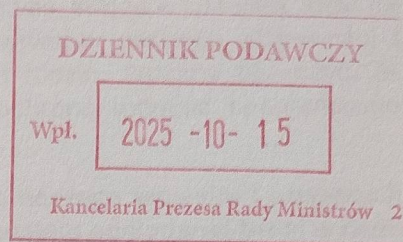
Załączniki:

1. Projekt „Wojenne Rezerwy Policji”
2. Odpis aktualny KRS SSK Trzy Twierdze

Warszawa, dnia 15.10.2025r.

Stowarzyszenie Strzelecko Kolekcjonerskie „Trzy Twierdze”

Złotno 6, 57-340 Duszniki Zdrój

Zwierzchnik Sił Zbrojnych - Prezydent RP

Prezes Rady Ministrów RP

Marszałek Sejmu RP

Marszałek Senatu RP

Minister Obrony Narodowej

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Wniosek o pilne podjęcie inicjatywy ustawodawczej

Szanowni Państwo,

jako osobom, na barkach których spoczywa zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli, bez wątpienia nie umknęło Państwu uwadze, że Polska Policja nie dysponuje zasobem rezerw osobowych. Stanowi to bardzo poważny problem, szczególnie w razie konfliktu zbrojnego, jak też innych zagrożeń bezpieczeństwa publicznego o nadzwyczajnym natężeniu. Rodzi to uzasadnioną obawę, że Państwo Polskie, w sytuacjach nadzwyczajnych nie będzie w stanie dostatecznie zabezpieczyć Polaków przed przestępczością, napadami, gwałtami i rabunkami, które zazwyczaj towarzyszą np. konfliktom zbrojnym (choćby skutek tzw. maruderstwa). Uważamy, że w takiej, nadzwyczajnej sytuacji istnieje realna groźba, że Polska Policja nie zdoła wykonywać swych zadań z uwagi na ograniczenia kadrowe, szczególnie brak rezerw.

Zwracamy się zatem z wnioskiem o pilne podjęcie inicjatywy ustawodawczej, której celem będzie ubranie w ramy prawne gotowości wsparcia Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli legalnie posiadających broń palną. Załączamy propozycję ochotniczego wykorzystania postawy patriotycznej i propaństwowej legalnych posiadaczy broni, ich wiedzy i doświadczenia do wsparcia Policji na wypadek wojny.

Uważamy, że jednym z podstawowych zadań Państwa jest zapewnienie obywatelom prawa do obrony rodzin. Jest to także najpełniejsza forma realizacji idei państwa obywatelskiego i istotny element odporności Państwa. **Można to uczynić poprzez zagwarantowanie prawa do posiadania broni na mocy wydanych pozwoleń w razie wojny lub zagrożeń wewnętrznych.** Dlatego wnioskujemy o ustawowe zabezpieczenie legalnych posiadaczy broni i wykorzystanie ich potencjału w tworzeniu odporności Państwa. Równolegle przestrzegamy przed bardzo groźnymi i skrajnie nieodpowiedzialnymi decyzjami motywowanymi jedynie ideologicznie, które mogłyby skutkować nie tylko zaprzepaszczeniem istniejącego potencjału, lecz wręcz postawieniem Polaków przeciwko sobie w razie wojny i wewnętrznych zagrożeń.

Wojenne Rezerwy Policji (WRP)

Inicjatywa dotycząca możliwości rekrutacji ochotników spośród legalnych posiadaczy broni bez przydziału mobilizacyjnego, zgodna z zapisami KONWENCJI GENEWSKICH

**Policja NIE MA żadnych rezerw, nie ma jak i nie ma skąd powołać rezerwistów!
Jest to krytyczne zagrożenie dla stabilności państwa i bezpieczeństwa publicznego!**

Założeniem inicjatywy obronnej jest utworzenie formacji ochotniczej **Wojenne Rezerwy Policji**. Formacja taka byłaby podporządkowana rozkazom Policji, złożona z ludzi nie podlegających mobilizacji. Objęłaby m.in. byłych policjantów i żołnierzy, którzy posiadają legalnie broń, zasoby amunicji oraz umiejętności strzeleckie i wiedzę o działaniu w stanie zagrożenia. WRP wsparłaby wysiłki Policji w razie wojny lub zagrożenia wewnętrznego (np. w ramach tzw. wojny hybrydowej), zagrożenia napadami, gwałtami i grabieżami w czasie, gdy regularne formacje otrzymają poważniejsze i bardziej niebezpieczne zadania.

Inicjatywa jest również reakcją na wojnę w Ukrainie. Podobne inicjatywy pojawiły się w Czechach ([link na końcu tekstu](#)). Tego typu formacje w razie wojny powstaną tak czy inaczej, na wzór amerykańskich formacji historycznych MILITIA oraz brytyjskiej HOME GUARD. Prawo do tego zapewniają zresztą obywatelom KONWENCJE GENEWSKIE. Na ich podstawie obywatele nie muszą pytać o zgodę władz, aby się sformować w oddziały zbrojne. Niniejsza inicjatywa pozwoli antycypować tego rodzaju procesy i w pełni je kontrolować z punktu widzenia potrzeb i interesu Państwa. Naiwnością wydaje się oczekiwanie, że obywatele, w razie zmaterializowania się bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ich rodzin, oddadzą posiadaną broń. Wszelkie, odgórne próby narzucenia wówczas zasad organizacji poszczególnych formacji, kontrola nad nimi, ewentualnie ograniczenie ich działalności w warunkach wojennych, mogą okazać się nieskuteczne. Władza publiczna nie może traktować własnych obywateli, jako potencjalnego zagrożenia, szczególnie na wypadek wojny, albowiem prowadzi to do jej nieuchronnego unicestwienia. Dlatego Ojczyzna powinna zagospodarować i wesprzeć wysiłki obronne obywateli. Lepiej współpracować niż stanąć naprzeciw siebie, co byłoby tragedią...

Konwencje Genewskie ochraniają ludność która, cytat: „chwytą spontanicznie za broń, aby stawić opór inwazji, a nie miała czasu zorganizować się w regularne siły zbrojne, jeżeli jawnie nosi broń i przestrzega praw i zwyczajów wojennych.” Obywatel ma więc prawo sam zdecydować i chwycić za broń. W razie wojny obywatel nie potrzebuje niczyjego pozwolenia. Zapisy konwencji zamieszczone są na końcu tekstu.

Skoro na podstawie Konwencji Genewskich ludzie mogą sami chwycić za broń, to lepiej aby stało się to w skoordynowany sposób, przygotowany i uzgodniony z Policją oraz by Policja zachowała kontrolę i sterowność nad tego rodzaju aktywistami.

Inicjatywa dotyczy tylko osób, które nie dostaną przydziału mobilizacyjnego. Nie wymaga też żadnych wydatków po stronie Państwa. W razie jej zaakceptowania wszystkie koszty organizacyjne i sprzętowe zostałyby pokryte z własnej woli przez ochotników rezerwistów.

NIE MA problemu logistycznego dotyczącego różnorodności broni i amunicji. Duża część karabinków stanowi broń platformy AR15 oraz AK. Wiele tej broni może strzelać amunicją wojskową 5,56mm NATO, 7,62mm NATO, 9mm NATO oraz dostępną jeszcze 7,62mm x 39. Większość strzelców posiada podstawowe części zamienne i umiejętności ich wymiany. Zapasy części zamiennych posiadają firmy sprzedające broń.

W ramach tej inicjatywy można bezkosztowo wykorzystać wielki potencjał ludzki i ogromne zaplecze materialne ochotników, legalnych posiadaczy broni do celów obrony RP i ochrony jej obywateli. Doświadczenia wojny na Ukrainie uczą zresztą, że obie walczące strony w ogromnym zakresie korzystają z wolontariatu cywilnego. To m.in. tego rodzaju postawa obywateli Ukrainy w istotnym stopniu pozwoliła na zatrzymanie działań agresora.

Niniejsza inicjatywa nawiązuje do tradycji amerykańskiej MILITIA i późniejszej brytyjskiej HOME GUARD, których członkowie oddali siebie i swoje mienie w służbę Ojczyźnie. Pełnili zadania bojowe, oraz na posterunkach obserwacyjnych, porządkowych i innych zależnie od potrzeb. Bardzo często używali prywatnej broni i własnych pojazdów. Szerzenie się przestępczości na terenach dotkniętych sytuacjami nadzwyczajnymi i na ich zapleczu, rozboje, rabunki i gwałty, których opanowanie staje się niemożliwe przez jednostki Policji wskutek braku rezerw, będą delegitymizować władze publiczne. Bez wątpienia zjawiska te nie tylko zostaną dostrzeżone, ale będą inicjowane i wykorzystywane propagandowo przez ewentualnego agresora. Celem będzie oczywiście najpierw podważenie zaufania, a dalej – nawet skłonienie do eliminacji rzekomo „nieudolnych” elit. Są to typowe działania hybrydowe zmierzające do erozji odporności państwa poprzez bezpośrednie uderzenie we władze, przy wykorzystaniu rozbieżności interesów obywateli i władz publicznych. Jedynie wprzęgnięcie potencjału obywatelskiego w ramy instytucji ochrony i obrony Państwa, na przykład poprzez ochotnicze rezerwy wsparcia Policji, pozwoli na zapobieżenie tego rodzaju procesom. Następuje bowiem wówczas zbieżność interesów i obywateli i władzy publicznej.

Potencjał ludzki to duża liczba patriotycznie, propaństwowo nastawionych i uzbrojonych kobiet i mężczyzn, choć nadal z przewagą mężczyzn.

- Duża liczba byłych policjantów i żołnierzy z praktyką na misjach oraz instruktorów strzelectwa, którzy nie zostaną np. z racji wieku zmobilizowani.
- Tysiące przeszkolonych strzelców z własną bronią i indywidualnym wyposażeniem, duże zapasy amunicji i części zamiennych broni.
- Wysokie umiejętności strzeleckie i ciągła praktyka strzelecka, wynikające z pasji.
- Zaawansowane umiejętności w obsłudze i podstawowej naprawie broni.
- Wysokie umiejętności i duża praktyka w zakresie elaboracji (wytwarzania) amunicji, duża liczba osób posiadających urządzenia do elaboracji amunicji i znaczne zapasy komponentów.
- Tysiące myśliwych znających teren, drogi, lasy, trakty leśne i szlaki, często posiadających terenowe pojazdy.

Część wyżej wymienionych osób nie będzie objęta mobilizacją. Ich wysokie umiejętności, praktyka strzelecka oraz posiadany sprzęt, broń i amunicja mogą jednak wesprzeć potencjał obronny RP. Część z nich posiada stopnie wojskowe i policyjne oraz praktykę z misji za granicą. Posiadają również doświadczenie w szkoleniu policjantów i żołnierzy. Tego ochotniczego potencjału obronnego zmarnować nie wolno.

Inicjatywa polega na powołaniu WRP z wydzielonymi zadaniami porządkowymi i szkoleniowymi na czas wojny lub sytuacji kryzysowych, aspektów działań hybrydowych przeciwnika. Byłaby złożona tylko z ochotników, nie objętych mobilizacją posiadaczy broni, instruktorów strzelectwa oraz właścicieli i pracowników firm prowadzących szkolenia strzeleckie i sprzedaż broni.

Ochotnicy w razie zaistnienia takiej potrzeby, w okolicznościach określonych ustawą, stawiliby się z bronią i wyposażeniem w najbliższej jednostce Policji do dyspozycji. Byłaby to najprostsza forma ich mobilizacji do wsparcia Policji w rejonie zamieszkania.

Każdy ochotnik WRP dobrowolnie utrzymywałby w gotowości swą prywatną broń, ustalony nienaruszalny i odświeżany zapas amunicji oraz uzgodnione osobiste wyposażenie i umundurowanie. Struktury terenowe byłyby kierowane przez rezerwistów z doświadczeniem policyjnym i wojskowym. Rezerwa ta działałaby pod dowództwem Policji po złożeniu ślubowania. Ochotnicy mogliby odbywać ćwiczenia zgrywające z Policją w zakresie utrzymania porządku i przeciwdziałania przestępczości. Rezerwiści znający dobrze swoje miejsca zamieszkania oraz ich okolice, obiekty znajdujące się na tym terenie, sieć dróg oraz okolicznych mieszkańców to bezcenny zasób dla bezpieczeństwa państwa.

Spore zasoby prywatnej broni, amunicji oraz kwalifikacje strzelców i ich sprzęt mogą zostać ochotniczo wykorzystane do obrony kraju i lokalnej społeczności w razie zagrożenia. Bez odpowiednich regulacji prawnych całe te zasoby i możliwości mogą zostać bezsensownie utracone. **Na taką stratę Rzeczypospolitej Polskiej nie stać.**

W razie stanu wojny lub podobnych stanów prawnych, należy unikać lekkomyślnych i nieprzemyślanych działań np. prób konfiskaty broni obywateli. Takie kroki zapewne nie powiodą się, bo życie i zdrowie bliskich są zawsze wyżej w systemie wartości, niż normy prawne, które zresztą będą podważane, albowiem na podstawie Konwencji Genewskich ludność ma prawo sama chwycić za broń. Nikt nie zdoła wyegzekwować takich nieroztropnych decyzji. Może to jedynie doprowadzić do konfliktu zbrojnego między Polakami i rządem w obliczu wroga. Nie wolno do tego dopuścić.

Nikt zresztą nie zdołałaby sprawnie wykorzystać skonfiskowanej ewentualnie broni. Prywatna broń jest przystrzelana i skonfigurowana tylko do preferencji jej właściciela. Nie daje to szans na wyposażanie w nią pododdziałów. Broń prywatna nie strzela ogniem ciągłym (seriami). Różnice w konfiguracji i osprzęcie broni są tak duże, że części z nich żołnierze nigdy nie widzieli. Natomiast właściciel potrafi tej broni używać oraz wymieniać części, które posiada w zapasie. NIE MA problemu logistycznego ponieważ ogromna ilość broni prywatnej strzela amunicją NATO, a strzelcy sami obsługują technicznie broń oraz swój wybrany osprzęt. Broń ta daje wielką szansę na jej wykorzystanie przez niezmobilizowanych posiadaczy broni po włączeniu ich do rezerwy Policji w postaci WRP.

Opis zaplecza materialnego posiadaczy broni w Polsce, który można wykorzystać do celów obrony RP i ochrony jej obywateli.

Liczba posiadanych prywatnie sztuk broni palnej szacowana jest na setki tysięcy. Obserwując znaczną część środowiska strzeleckiego wiadomo, że duża część tej liczby to broń nadająca się do działań typu policyjnego, do obrony, ochrony itp.

Sporą część tej broni stanowią :

- Karabinki zbliżone do używanych w siłach zbrojnych mogące strzelać amunicją 5,56mm NATO oraz nadal dostępną 7,62mm x 39. Są to często bardziej nowoczesne i kosztowne egzemplarze, niż używane standardowo w Policji i w WP. Wyposażone są w najnowocześniejsze celowniki i osprzęt.
- Karabiny precyzyjne (potocznie snajperskie) z najnowocześniejszymi celownikami, często również w kalibrze .308 Win zamiennie z 7,62mm NATO.
- Strzelby gładkolufowe (w tym tzw. „pompki”) doskonale do działań typu policyjnego i ochrony w kalibrze 12. Amunicja taka jest powszechnie dostępna oraz można ją elaborować (wytwarzać). Wiele rodzajów tej amunicji wykorzystuje Policja.
- Pistolety najczęściej w kalibrze 9 x 19 NATO.

Wymieniona powyżej broń nie będzie powodować problemu zaopatrzenia w amunicję.

Posiadacze broni mają łącznie ogromne ilości różnej amunicji, bardzo dużo sprzętu taktycznego i wyposażenia typu wojskowego, które jest dostępne na rynku cywilnym w najwyższej jakości. Wielu posiada cały niezbędny sprzęt do elaboracji (wytwarzania) amunicji. Firmy prowadzące szkolenia strzeleckie i sprzedaż broni posiadają duże zasoby wszystkich wymienionych rodzajów broni oraz wielkie zasoby amunicji oraz sprzętu taktycznego. Broń na rynek cywilny NIE spełnia założeń wojskowych, nie nadaje się do wyposażenia wojska. Wielu strzelców jest gorącymi patriotami, a ich pasje strzeleckie oraz poniesione na nie duże nakłady finansowe powinny zostać nie tylko docenione, ale przede wszystkim wykorzystane przez roztropnych przedstawicieli władz publicznych.

Link do video o inicjatywie i tworzeniu się formacji typu MILITIA w Republice Czeskiej (od 13 minuty 33 sekundy) : <https://www.youtube.com/watch?v=sVJWfj8B-Zo>

PROPOZYCJE UZUPEŁNIAJĄCE

Cennym uzupełnieniem niniejszej inicjatywy byłaby zmiana obowiązującego w RP prawa w taki sposób aby spełnić dodatkowe postulaty:

- **Ustawowo potwierdzić zaufanie i lojalność Państwa wobec Polaków gwarantując pozostawienie prywatnej broni w rękach obywateli w razie wojny i innych drastycznych wydarzeń.**
- **Umożliwić nabywanie w wolnej sprzedaży kamizelek kuloodpornych, hełmów i innych środków ochrony balistycznej. Sytuacja w Ukrainie to uzasadnia. (Taki projekt złożyła np. Konfederacja i należy tego rodzaju inicjatywy poprzeć!)**
- **Umożliwić uzyskanie pozwolenia na broń do celów proobronnych. Dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie możliwości uzyskania pozwolenia na jedną sztukę broni długiej do celów proobronnych na nabój pośredni lub karabinowy w kalibrze NATO.**

- Objąć zabezpieczeniem kontrwywiadowczym i policyjnym tworzenie się nieformalnych uzbrojonych grup ćwiczących taktyki wojskowe i policyjne. Zakazać sprzedaży cywilom taktyk i technik Wojsk Specjalnych i kontrterrorystów. Określić prawnie kogo i na jakich warunkach można szkolić z taktyk wojskowych i policyjnych, aby wyeliminować agentów, zdrajców, zagrożenie powstania bojówek lub zorganizowanych grup przestępczych. Nadzorować kontrwywiadowczo strzelnice.

Oddziały ochotnicze, w tym ruchy oporu oraz ludność spontanicznie chwytającą za broń w razie wojny opisują i chronią podpisane przez Polskę:

I, II oraz III KONWENCJA GENEWSKA z 12.08.1949 r.

Inicjatywa zawiera rozwiązania zaaprobowane w ich treści. Poniżej załączone zostały ważne fragmenty konwencji. Proszę o zapoznanie się z inicjatywą oraz wyrażenie swojej opinii i uwag.

ZAŁĄCZNIK na kolejnych stronach

Najważniejsze fragmenty zostały wytłuszczone i podkreślone.

Konwencje o ochronie ofiar wojny

z dnia 12 sierpnia 1949 r. (D z.U. 1956 Nr 38, poz. 171)
(zm. Dz.U. 2010 Nr 70, poz. 447, Dz.U. 2007 Nr 85, poz. 570, Dz.U. 1992 Nr 41, poz. 175)
Przekład
W dniu 12 sierpnia 1949 roku podpisane zostały w Genewie Konwencje o ochronie ofiar wojny, a mianowicie:

1. Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych,
2. Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu,
3. Konwencja Genewska o traktowaniu jeńców wojennych oraz
4. Konwencja Genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny.

I Konwencja genewska o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych z 12.08.1949 r. - art. 13 na str. 8

Art. 13 Konwencja niniejsza będzie się stosowała do rannych i chorych należących do następujących kategorii:

- 1) członkowie sił zbrojnych Strony w konflikcie, jak również członkowie milicji i oddziałów ochotniczych, stanowiących część tych sił zbrojnych;
- 2) członkowie innych milicji i innych oddziałów ochotniczych, włączając w to członków zorganizowanych ruchów oporu, należących do jednej ze Stron w konflikcie i działających poza granicami lub w granicach swego własnego terytorium, nawet jeżeli to terytorium jest okupowane, pod warunkiem, że te milicje lub oddziały ochotnicze, włączając w to zorganizowane ruchy oporu, odpowiadają następującym warunkom:**
 - a) mają na czele osobę odpowiedzialną za swych podwładnych;**
 - b) noszą stały i dający się z daleka rozpoznać znak rozpoznawczy;**
 - c) jawnie noszą broń;**
 - d) przestrzegają w swych działaniach praw i zwyczajów wojny;**
- 3) członkowie regularnych sił zbrojnych, którzy podają się za podlegających rządowi lub władzy nie uznanym przez Mocarstwo zatrzymujące;
- 4) osoby towarzyszące siłom zbrojnym, ale nie należące do nich bezpośrednio, jak na przykład cywilni członkowie załóg samolotów wojskowych, korespondenci wojenni, dostawcy, członkowie oddziałów pracy lub służb powołanych do opiekowania się wojskowymi, pod warunkiem że otrzymali oni upoważnienie od sił zbrojnych, którym towarzyszą;

5) członkowie załóg statków handlowych, włączając w to kapitanów, pilotów i uczniów, oraz członkowie załóg samolotów cywilnych Stron w konflikcie, o ile nie przysługuje im prawo do korzystniejszego traktowania na mocy innych postanowień prawa międzynarodowego;

6) ludność terytorium nie okupowanego, która przy zbliżaniu się nieprzyjaciela chwytą spontanicznie za broń, aby stawić opór inwazji, a nie miała czasu zorganizować się w regularne siły zbrojne, jeżeli jawnie nosi broń i przestrzega praw i zwyczajów wojny.

II Konwencja genewska o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu z 12.08.1949 r. – art. 13 na str. 22

Art. 13 Konwencja niniejsza będzie się stosowała do rozbitków rannych i chorych na morzu, należących do następujących kategorii:

1) członkowie sił zbrojnych Strony w konflikcie, jak również członkowie milicji i oddziałów ochotniczych, stanowiących część tych sił zbrojnych;

2) członkowie innych milicji i innych oddziałów ochotniczych, włączając w to członków zorganizowanych ruchów oporu, należących do jednej ze Stron w konflikcie i działających poza granicami lub w granicach swego własnego terytorium, nawet jeżeli to terytorium jest okupowane, pod warunkiem, że te milicje lub oddziały ochotnicze, włączając w to zorganizowane ruchy oporu, odpowiadają następującym warunkom:

a) mają na czele osobę odpowiedzialną za swych podwładnych;

b) noszą stały i dający się z daleka rozpoznać znak rozpoznawczy;

c) jawnie noszą broń;

d) przestrzegają w swych działaniach praw i zwyczajów wojny;

3) członkowie regularnych sił zbrojnych, którzy podają się za podlegających rządowi lub władzy nie uznanym przez Mocarstwo zatrzymujące;

4) osoby towarzyszące siłom zbrojnym, ale nie należące do nich bezpośrednio, jak na przykład cywilni członkowie załóg samolotów wojskowych, korespondenci wojenni, dostawcy, członkowie oddziałów pracy lub służb powołanych do opiekowania się wojskowymi, pod warunkiem, że otrzymali oni upoważnienie od sił zbrojnych, którym towarzyszą;

5) członkowie załóg statków handlowych, włączając w to kapitanów, pilotów i uczniów, oraz członkowie załóg samolotów cywilnych Stron w konflikcie, o ile nie przysługuje im prawo do korzystniejszego traktowania na mocy innych postanowień prawa międzynarodowego;

6) ludność terytorium nie okupowanego, która przy zbliżaniu się nieprzyjaciela chwytą spontanicznie za broń, aby stawić opór inwazji, a nie miała czasu zorganizować się w regularne siły zbrojne, jeżeli jawnie nosi broń i przestrzega praw i zwyczajów wojennych.

III Konwencja genewska o traktowaniu jeńców wojennych z 12.08.1949 r. – art. 4 na str. 32

Art. 4 A. Jeńcami wojennymi w rozumieniu niniejszej Konwencji są osoby, które znalazły się we władzy nieprzyjaciela, a należą do jednej z następujących kategorii:

1) członkowie sił zbrojnych Strony w konflikcie, jak również członkowie milicji i oddziałów ochotniczych, stanowiących część tych sił zbrojnych;

2) członkowie innych milicji i innych oddziałów ochotniczych, włączając w to członków zorganizowanych ruchów oporu, należących do jednej ze Stron w konflikcie i działających poza granicami lub w granicach własnego terytorium, nawet jeżeli to terytorium jest okupowane, pod warunkiem, że te milicje lub oddziały ochotnicze, włączając w to zorganizowane ruchy oporu, odpowiadają następującym warunkom:

a) mają na czele osobę odpowiedzialną za swych podwładnych;

b) noszą stały i dający się z daleka rozpoznać znak rozpoznawczy;

c) jawnie noszą broń;

d) przestrzegają w swych działaniach praw i zwyczajów wojny;

3) członkowie regularnych sił zbrojnych, którzy podają się za podlegających rządowi lub władzy nie uznanym przez Mocarstwo zatrzymujące;

4) osoby towarzyszące siłom zbrojnym, ale nie należące do nich bezpośrednio, jak na przykład cywilni członkowie załóg samolotów wojskowych, korespondenci wojenni, dostawcy, członkowie oddziałów pracy lub służb, powołanych do opiekowania się wojskowymi, pod warunkiem, że otrzymali oni upoważnienie od sił zbrojnych, którym towarzyszą, przy czym te ostatnie obowiązane są wydać im w tym celu kartę tożsamości według załączonego wzoru;

5) członkowie załóg statków handlowych, włączając w to kapitanów, pilotów i uczniów, oraz członkowie załóg samolotów cywilnych Stron w konflikcie, o ile nie przysługuje im prawo do korzystniejszego traktowania na mocy innych postanowień prawa międzynarodowego;

6) ludność terytorium nie okupowanego, która przy zbliżaniu się nieprzyjaciela chwytą spontanicznie za broń, aby stawić opór inwazji, a nie miała czasu zorganizować się w regularne siły zbrojne, jeżeli jawnie nosi broń i przestrzega praw i zwyczajów wojennych.

B. Korzystać będą również z traktowania zastrzeżonego przez niniejszą Konwencję dla jeńców wojennych:

1) osoby, które należą lub należały do sił zbrojnych kraju okupowanego, jeżeli z tytułu tej przynależności Mocarstwo okupujące, które je nawet początkowo zwolniło w czasie trwania działań wojennych poza okupowanym przezeń terytorium, uważa za niezbędne ich internowanie, zwłaszcza po nieudanej próbie tych osób połączenia się z siłami zbrojnymi, do których należą i które nadal walczą, lub gdy osoby te nie stawiają się na wezwanie w celu ich internowania.

2) Osoby należące do jednej z kategorii wyliczonych w niniejszym artykule, przyjęte na terytorium Mocarstw neutralnych lub nie będących stroną wojującą, a podlegające internowaniu na mocy prawa międzynarodowego, z zastrzeżeniem wszelkiego rodzaju korzystniejszego traktowania, jakie te Mocarstwa mogą im przyznać, oraz z wyjątkiem postanowień artykułów 8, 10, 15, 30 ustęp 5, artykułów 58 do 67 włącznie, 92, 126, jak również - jeżeli Strony w konflikcie utrzymują stosunki dyplomatyczne z Mocarstwem neutralnym lub zainteresowanym Mocarstwem nie będącym stroną wojującą - z wyjątkiem postanowień dotyczących Mocarstwa opiekuńczego. Gdy takie stosunki dyplomatyczne istnieją, Strony w konflikcie, do których te osoby należą, będą mogły sprawować w stosunku do nich funkcje przyznane na mocy niniejszej Konwencji Mocarstwom opiekuńczym, bez uszczerbku dla funkcji sprawowanych normalnie przez Strony na mocy zwyczajów oraz traktatów dyplomatycznych i konsularnych. C. Niniejszy artykuł nie wpływa na sytuację prawną personelu lekarskiego i duchownego, przewidzianą w artykule 33 niniejszej Konwencji.